

WERELD PLEKKEN

Ervaar de mooiste en meest
afgelegen plaatsen op aarde

WERELD PLEKKEN

Ervaar de mooiste en meest
afgelegen plaatsen op aarde

INHOUD

VOORWOORD

GEORGE W. STONE, HOOFDREDACTEUR
NATIONAL GEOGRAPHIC TRAVELER MAGAZINE 7

NOORD-AMERIKA 13

ZUID-AMERIKA 73

EUROPA 117

AFRIKA 179

AZIË 221

AUSTRALAZIË
EN
ANTARCTICA 275

REGISTER 312

FOTOVERANTWOORDING 318

Enkele voorbeelden van de vele stemmingen van de natuur: de broeierige Superstition Mountains in de Amerikaanse staat Arizona (pagina 1), het serene Lake of the Woods in de Canadese provincie Ontario (pagina's 2-3) en een reuzenspijkerbed: de kalkstenen pieken in het westen van Madagaskar (links).

VOORWOORD

Onbedorven schoonheid

Dit boek van National Geographic is in zekere zin een gedurfde uitgave. Bij onze missie om ‘mensen te inspireren om goed voor onze planeet te zorgen’ hoort het idee dat inspiratie voortkomt uit kennis. Maar hoe zit het met inspiratie die voortkomt uit ontzag? Ontzag voor de intuïtieve, directe en onbetuugde kracht van een wildernis, zo elementair en ongerept dat menselijke aanwezigheid er amper indruk maakt?

Deze wildheid vormt het uitgangspunt voor dit boek. Onze schoonheidsbeleving is geworteld in kwetsbaarheid: de bereidheid om ons bloot te stellen aan de natuur en het besef dat onze aanwezigheid de natuur kwetsbaarder maakt. De kern van *National Geographic Wereldplekken* is het besef dat wij de Braziliaanse Pantanal, de klippen van het Hawaïaanse eiland Molokai en de Weddellzee bij Antarctica meer nodig hebben dan andersom. Dat is precies waar de naam van de Geraamtekust in Namibië naar verwijst: de nietigheid van de mens tegenover de natuur.

Maar ondanks de kracht van die wilde plekken hebben ze ons nodig, en in ruil bieden ze ons de mogelijkheid tot zelfontdekking en een gevoel van richting in ons bestaan. Toen een jonge Teddy Roosevelt in 1883 voor het eerst naar Dakota Territory reisde, was dat om op bizonen te jagen. Zijn confrontatie met de wildernis maakte de natuurliefhebber in hem wakker, en toen hij in 1908 in Montana de National Bison Range oprichtte (het eerste door de staat gefinancierde natuureservaat), drukte dit niet alleen de filosofische

transformatie uit die hij in zijn reizen had doorgemaakt, maar ook zijn gevoel van ecologische verbondenheid met de aarde. Roosevelt zag dat bescherming van de wilde dieren van het land, ook die in de verste uithoeken, een embleem van nationale identiteit moest worden, zodat de burgers niet vergaten dat hun industriële grootmacht een kern van wildheid had behouden.

In de wildernis ontdekken we onszelf. Uit deze 50 reizen blijkt dat onze tochten naar bijvoorbeeld Tasmanië, Bhutan en Vuurland kunnen worden gezien als een waagstuk, als een persoonlijke inspanning om de wereld in zijn kern te ervaren. Wanneer we wilde plekken mooi noemen, zegt dit meer over onze eigen waarden dan over de wereld. En als we luisteren naar de woorden waarmee we dit alles beschrijven en naar de prachtige foto's kijken, zullen we de inspiratie vinden die we nodig hebben om deze wildernis voor de volgende generaties te behouden.

George W. Stone

Hoofdredacteur *National Geographic Traveler*

De rode lepelaar (*Ajaja ajaja*) staat bekend om zijn roze veren en platte snavel. Hij foerageert in de ondiepe kustwateren van de zuidelijke Verenigde Staten en Zuid-Amerika.

Noord- Amerika

Gapende kloven, duizelingwekkende bergen, woeste klippenkusten en fjorden vol ijsbergen: Noord-Amerika heeft indrukwekkende landschappen.

meeste mensen aankomen die het Cirque of the Unclimbables bezoeken. Dit is een ring van spectaculaire granieten toppen in de Mackenzie Mountains, die door eeuwen van wind en sneeuw zijn gepolijst en tot steile pieken gevormd.

Ondanks de naam en de afschrikwekkende aanblik zijn er geregeld avonturiers die hun technische vaardigheid beproeven op de grillige rotspunten. Een van de populairste beklimmingen is die van de mooie, verticale, geribbelde Lotus Flower Tower. Het is een lange tocht van Glacier Lake naar de alpenweiden aan de voet van de Tower, en de beklimming van de 2573 m hoge top kan meer dan een dag kosten. Maar je wordt beloond met een fantastisch uitzicht in alle richtingen.

Een andere populaire landingsplaats voor watervliegtuigen is bij

Virginia Falls, een waterval die in de Dene-taal Nájilcho heet: 'vallende grote rivier'. Hier stort de South Nahanni River zich naar beneden over een rand van meer dan 900 m boven de Painted Canyon; de waterval is twee keer zo hoog als Niagara Falls.

Er zijn ook geologische rariteiten te bewonderen. Vanaf de bubbende warme bronnen bij Rabbitkettle Lake bereik je na een korte wandeling de beroemde 10.000 jaar oude tufsteenheuvels, een serie terrassen die is ontstaan doordat jarenlang brak grondwater is verdampt, waarna er gehard calciumcarbonaat achterbleef. Volgens een legende van de Dene huist hier Yamoria, 'beschermder der mensen'. Deze geest zou bij de samenloop van de Liard River en de South Nahanni River reusachtige bevers hebben verjaagd die met hun enorme staart kano's lieten omslaan, zodat de opvarenden verdronken.

Zuid- Amerika

Op dit continent is veel bijzonders te zien: bergen met platte toppen die boven de wolken uittorenen, schichtige jaguars, palmen met een hoogte van twintig verdiepingen en woestijnheuvels in felle kleuren.

TOP SHOT

Een vrouwelijke *Oreophrynella nigra* klemt zich vast aan een tak in het dichte, vochtige oerwoud van de Pakaraimabergen in het zuidwesten van Guyana. 'Dit padje is bijna onmogelijk te zien,' vertelt fotograaf Joe Riis, die voor een opdracht twee maanden doorbracht in Guyana. Hij verbleef daar in doorweekte tenten om het levenswerk van herpetoloog Bruce Means te documenteren, die altijd op zoek was naar zeldzame of nieuwe soorten. 'Ik luisterde eerst of ik hun geluiden hoorde en daar liep ik dan op af.' En als je dit vrouwtje al klein vindt: de mannetjes zijn half zo groot.

FOTO: JOE RIIS

Fotograaf van National Geographic

Europa

Zelfs Europa, het dichtstbevolkte werelddeel, kent ruige plekken, zoals de hooglanden van IJsland, de winderige Faeröer en in Polen een oerbos waar nog bizonen rondlopen.

Een bezoeker bekijkt de felle kleuren die zijn ontstaan door de activiteit van de nabijgelegen vulkaan Hekla.

De stenige wegen naar natuurreservaat Fjallabak zijn een avontuur op zich. Ze zijn toegankelijk in de zomermaanden, maar alleen met vierwielaandrijving. De populairste route, de F208, komt van het noorden en leidt langs (en soms door) de rivieren van het gebied.

Stevige wandelschoenen zijn een must voor het afwisselende terrein van Landmannalaugar. In een populaire lus van twee uur loop je eerst door het Laugahraun-lavaveld, vervolgens de Grænagilkloof in en dan naar de Brennisteinsalda, een actieve vulkaan en misschien wel de kleurigste berg van het gebied. Zwart obsidiaan, blauwe lava, groene mossen en rood ijzer dragen bij aan het kleurenspectrum dat van de hellingen afspat. Ook hier zie je onmiskenbare tekenen dat er activiteit is onder de grond: uit modderpoelen en gaten stijgen pluimen stinkende zwavel de lucht in. Een ander,

veel steiler pad beklimt de Bláhnúkur, de ‘blauwe top’, met prachtig uitzicht over het reservaat. En ervaren wandelaars lopen met een rugzak het hele Laugavegurpad, een meerdaagse route van 55 km van Landmannalaugar zuidwaarts naar de Þórsmörkvallei.

Het meest gefotografeerd van alle bijzondere plekken in het gebied is waarschijnlijk de explosiekrater Ljótípollur. Letterlijk betekent dit ‘lelijke poel’ maar dat is het allesbehalve. Op de kraterbodem ligt een diepblauw meer dat wordt omsloten door steile rode en groene wanden. Vissers kunnen hier hun hart ophalen aan de overdaad aan forel.

Met al zijn ruige schoonheid heeft Landmannalaugar ook een serene kant, die zich laat zien bij de Ljótípollurkrater en langs de meanderende rivieren in kloven met wilde grassen en kleine witte bloemetjes. Bedenk na een stevige wandeling dat deze rivieren door warme bronnen worden gevoed. Trakteer jezelf op een bad in het warme water, ga achteroverliggen en kijk omhoog: een heerlijke, relaxte manier om te genieten van de pracht van Landmannalaugar.

► PRAKTISCHE INFORMATIE

- **REIS** Het grootste deel van natuurreservaat Fjallabak, waartoe Landmannalaugar behoort, is alleen toegankelijk van juni tot en met september. Vierwielaandrijving is noodzakelijk en veel autoverhuurders verbieden de rit naar Landmannalaugar. Er is een busdienst vanaf Reykjavík. Doe navraag voordat je een bad neemt in de warme bronnen: in sommige perioden zitten er parasieten in het water die jeuk veroorzaken.
- **PLANNING** Het IJslands Toerismebureau biedt informatie over wandelen in het reservaat en organiseert reizen door het gebied (*fi.is*).
- **OVERNACHTEN** In het natuurreservaat zelf zijn twee mogelijkheden: de Landmannalaugarhut, met smalle bedden in slaapzalen (slaap- of lakenzak nodig), of campings met minimale faciliteiten. In het dorpje Hella, op ongeveer 80 km afstand van het reservaat, zijn enkele hotels.

HISTORIE ONDERGRONDSE OVEN

Deze foto uit het archief van National Geographic is in 1941 in IJsland genomen, maar er zijn verder weinig details van bekend. Het bij-schrift leert ons wel dat de jongen iets bijzonders aan het doen is: ‘Sonny gaat naar buiten om te kijken of het brood gaar is. In een emmer wordt het deeg knapperig bruin gebakken met behulp van het kokend hete ondergrondse verwarmingssysteem in dit land zonder brandstof.’

De vulkanische energie die sluimert onder het oppervlak van IJsland biedt geweldige mogelijkheden voor aardwarmte-toepassingen en in de 20e eeuw wisten de IJslanders allang hoe ze deze konden gebruiken voor baden en bakken. Het ‘warmebronnenbrood’ dat Sonny in de gaten houdt, heet *hverabrauð*. De IJslanders bakten het waarschijnlijk al eeuwen. Hoewel aardwarmte inmiddels veel grootschaliger wordt benut, bakken IJslanders nog wel roggebrood met behulp van de warme bronnen. Dit *rúgbrauð* pruttelt in een afgesloten pot 12 tot 24 uur lang onder de grond.

ERVAAR DE MOOISTE EN MEEST AFGELEGEN PLAATSEN OP AARDE

National Geographic Wereldplekken presenteert de 50 meest ongerepte, verlaten, ruige en schilderachtige plaatsen op aarde. Van afgelegen valleien, indrukwekkende woestijnen tot adembenemende bergketens. Met oogverblindende beelden van wereldberoemde natuurfotografen, toegankelijke, pakkende beschrijvingen en praktische reisinformatie. Van het Nahanni National Park in Canada tot de Skeleton Coast in Namibië: dit boek is een toegangspas tot 's werelds meest woeste en zeldzame bestemmingen.

9 789021 590080

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
MOS**

NUR 500

Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen